

අබ්දුල් කෙයාර් ස්ටීල් প্রোডাক্টস লিমিটেড: *কিউ এফএসএলএস* নামে হিট এক্সচেঞ্জার ব্যবহার করে গরম জল থেকে তাপ পুনরুদ্ধার করে তাপ ব্যবহার করা হয়।

ABUL KHAIR STEEL PRODUCTS LTD: *Recovering heat from condensate using heat exchanger*

අබ්දුල් කෙයාර් ස්ටීල් ප්‍රොඩක්ට්ස් ලිමිටඩ් ABUL KHAIR STEEL PRODUCTS LIMITED

කිට් එක්ස්ටේන්ජර් නාප හුවමාරු උපකරණය උපයෝගී කරගෙන සහිතවන වූ වාශ්ප ජලයෙන් නාපය නැවත ලබා ගැනීම.

විකල්ප සාරාංශය

අබ්දුල් කෙයාර් ස්ටීල් ප්‍රොඩක්ට්ස් ලිමිටඩ් (AKSP) බංගලාදේශයේ නව විශාල වූ ලෝහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන ආයතනයකි. එහි කොල්ඩ් රෝල් (Cold rolled,CR) කොයිල්ස්, ගැල්වනයිස් ස්ටීල් (Galvanized steel, GS) ඕටි සහ කොරුගේටඩ් ගැල්වනයිස් අයන් (Corrugated Galvanized Iron, CGI) ඕටි යනාදී වානේ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ.

එම කම්හල තුළ වාශ්ප සහිතවන විමෙන් සෑදෙන වතුර නැවත ලබා ගැනීමේ පද්ධතියක් සවිකර නොතිබුණි. පික්ලිං ටැංකි වලින් පිටවන ජලයෙහි උෂ්ණත්වය 70°C වූ අතර එම ජලය කෙලින්ම යවනු ලබන්නේ පිටස්තරව පිහිටි ජල පිරිසිදු කිරීමේ ඒකකය වෙතය. පරිසරය පාලනය සඳහා වූ පහත් අනුව එම මුදා හරින ජලයෙහි උෂ්ණත්වය 40°C ට වඩා වැඩි නොවිය යුතුය. එම මුදා හරිනු ලබන ජලයෙහි අධිංගු නාපය සේදීමේ ටැංකි වල භාවිතය සඳහා උණුසුම් ජලය ලබා ගැනීමට උපයෝගී කර ගත හැක. එය කල හැක්කේ විරුද්ධ දිශාවන් ඔස්සේ ජල චක්‍රයක් ඇති ක්‍රෝස් ෆ්ලෝ කිට් එක්ස්ටේන්ජර් උපකරණයක් මගින් හෝ ජැකට් සහිත පයිප්ප පද්ධතියක් මගිනි. මුදා හරින ලද ජලයෙහි නාපය එලෙස සැපයුම් ජලය වෙත මාරු කිරීමෙන් පසු ලබා ගන්නා උණුසුම් සැපයුම් ජලය සේදීමේ බාත් තුළ ඉතා යොග්‍ය ලෙස උපයෝගී කර ගත හැකි අතර එමගින් වාශ්ප පරිභෝජනය අඩුකර ගත හැක. මුදා හරින ජලය පිරිසිදු කිරීමේ ඒකකයෙහි බැරද එමගින් අඩු වනු ඇත. මෙම ක්‍රමය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පැයකට කිලෝග්‍රෑම් 800 ක පමණ සහිතවන සෑදුණු ජලය හා එහි නාපය නැවත ලබා ගත හැකි බව පෙනුණි.

මෙම විකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍යය ආයෝජන මුදල US\$ 5,000 ක් (Tk 0.3 මිලියන) පමණ වන අතර තක්සේරු කරන ලද වාර්ෂික වියදම් ඉතිරිකිරීම් US\$ 10,500 ක් (Tk 0.63 මිලියන) වේ. ආපසු ගෙවීමේ කාලය මාස 6 කටද වඩා අඩුවේ. GHG වායු පිටවීම් අඩු කිරීම වසරකට CO₂ වෙන් 243 ක් වේ. වාශ්ප ජනනය සඳහා අඩු ඉන්ධන ප්‍රමාණයක් වැය වීම එයට හේතුවේ. එනමුදු ආයතන කලමණාකරනය විසින් මෙම විකල්පය සලකා බලා එම විකල්පයෙහි යෝජනා වූ පරිදි සහිතවන වූ ජලය ආපසු ලබා ගැනීමේදී ඒ හා සමඟ හයිඩ්‍රොක්ලෝරික් අම්ල (HCl) මිශ්‍ර වී නිසි හැකි බැවින්ද, ඒ නිසා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට බාධා පැමිණිය හැකි බැවින්ද, මෙම විකල්පය ක්‍රියාත්මක නොකිරීමට තීරණය කරන ලදී. ආයතන කලමණාකරනය විසින් යෝජනාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ එවැනි හයිඩ්‍රොක්ලෝරික් අම්ල (HCl) මිශ්‍ර වීමක් තුළින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට හානි සිදු විය හැකි බැවිනි.

ප්‍රධාන වටිනා

යකඩ සහ වානේ, බංගලාදේශය, අපතේ යන නාපය නැවත ලබා ගැනීම, ජලය

වැඩි විස්තර සඳහා

GERIAP National Focal Point of Bangladesh
Mr. M Saidul Haq, President
Institute for Management Consultants Bangladesh (IMCB)
396 New Eskaton Road
Dhaka 1000, Bangladesh
Tel: +880-2-9353350-4, 9351102
Fax: +880-2-9351103

E-mail: srgb@consultant.com

Web: www.srgb.org

GERIAP Company in Bangladesh

Mr. K K Soni

General Manager

Abul Khair Steel Products Ltd

Kadamrasul, Sitakund

Chittagong, Bangladesh

Tel: +880-31-752769-71

E-mail: aksp@spectnet.com, aksp@globalctg.net

Disclaimer:

This case study was prepared as part of the project “Greenhouse Gas Emission Reduction from Industry in Asia and the Pacific” (GERIAP). While reasonable efforts have been made to ensure that the contents of this publication are factually correct, UNEP does not accept responsibility for the accuracy or completeness of the contents, and shall not be liable for any loss or damage that may be occasioned directly or indirectly through the use of, or reliance on, the contents of this publication. © UNEP, 2006.